

ЮНА ЗМІНА, ТВЕРДІШЕ КРОК!

Красна площа ніколи не буває такою юною, як цього дня. От і сьогодні, вранці 19 травня маками червоних галстуків розцвіла вона. Наймолодше, дзвінкоголосе плем'я прийшло сюди, до Мавзолею В. І. Леніна, з ім'ям якого юні громадяни Країни Рад вчаться жити і боротися. Тут, в серці радянської столиці, хлопчики й дівчатка відзначили 45-річний ювілей піонерії.

На трибуні Мавзолею — секретарі ЦК ВЛКСМ, секретарі ММК КПРС, міськкому і обкому ВЛКСМ. На святкування дня народження Все-

ські зорі! від імені старшого брата і вожака піонерії — Ленінського комсомолу поздоровив із святом перший секретар ММК ВЛКСМ В. Трушин.

Прогриміли барабани — і урочистим маршем, колони за колоною, на площу вийшли юні москвичі, тримаючи рівняння на Мавзолей. Йшли краснопресненці — внуки бійців, які билися на революційних барикадах за Владу Рад. Марширували дружини Підмосков'я. Про кожну з них можна розповісти стільки цікавого!

...Захисного кольору сорочки, бірюзові спідниці, червоні пілотики, національні костюми. В республіці Піонерії багато бравих, веселих, кмітливих. На брушатку вийшли юні техніки, космонавти, тімурівці. Йшли моряки і санітари, авіамоделісти і спортсмени. Спалахнуло велике піонерське багаття. А навколо нього — запальні танці — ще одне яскраве видовище свята. У юних є своя зміна — жовтенята. Ось з'явилися і вони, внуки Ілліча, в кольорових автовагонах.

Потім почалась велика демонстрація піонерів і школярів. Над колонами демонстрантів — лозунги і плакати «Піонер — друг дітям усіх країн», «Свободу Манолісу Глезосу!», «Американці, геть з В'єтнаму!» та інші. Біля кремлівських стін пройшло понад 30 тисяч юних москвичів. Це був не тільки огляд їх досягнень, але й старт для нових справ, доповідь про готовність піонерів 60-х років продовжувати героїчну естафету поколінь.

По всій країні юні ленінці демонстрували 19 травня свою вірність Батьківщині та готовність до боротьби за її незалежність. Учасників параду — переможців всесоюзного змагання «Сяте, ленін-

[Кор. ТАРС].

ПАРAD І ДЕМОНСТРАЦІЯ НА КРАСНІЙ ПЛОЩІ

союзної піонерської організації імені В. І. Леніна прийшли льотчики-космонавти Ю. Гагарін і О. Леонів, перші піонери і комсомольці, ветерани армії. Серед гостей були друзі з братніх соціалістичних країн.

З усіх боків до центра площі ринули діти. Разом з ветеранами партії і комсомолу вони поклали весняні квіти до Мавзолею В. І. Леніна. Почесну вахту біля Мавзолею несла піонерська варта.

«Слушайте всі!» — прозвучали фанфари. Пролуннали слова рапорту. «Сьогодні, в день народження піонерської організації, напередодні 50-річчя Жовтня, тут, біля священних стін Кремля, юні ленінці Москви і Підмосков'я говорять — ми будемо гідною зміною батьків, завжди будемо працювати і боротися так, як учить Комуністична партія, як заповідав великий Ленін!»

Учасників параду — переможців всесоюзного змагання «Сяте, ленін-

МОЛОДИЙ КОМСОМОЛ

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ АКSMУ

Рік видання VIII. ● № 60 [760].

● НЕДІЛЯ, 21 ТРАВНЯ 1967 Р.

● Ціна 2 коп.

Тільки на мить зупинився трактор: переїздив. За ці кілька хвилин можна нарвати пучок польових квітів, перемовитися словом з подругою. А потім знову над полем буде синіти димок...

На фото: трактористки колгоспу імені Петровського Олександрійського району Катерина СТЕПАНЕНКО (ліворуч) та Віра РУЧКА.

Фото А. БОЙКА.

САЛЮТ НАД МОРЕМ

АРТЕК, Кримської області, 19 травня. (РАТАУ). Урочистими лінійками відзначили тут 45-у річницю Всесоюзної піонерської організації імені В. І. Леніна.

В першій половині дня почалося велике спортивне свято. Воно відкрилося парадом артеківців. Своєю майстерністю продемонстрували авіамоделісти. Увагу всіх привернуло повітряний бій кордонових моделей. Потім відбулися змагання з легкої атлетики та футболу.

Вечері вздовж узбережжя загорілись піонерські вогніще. Над морем пролунав святковий салют.

ЧУЄТЕ? ЗАЛП «АВРОРИ!»

Петроград. Блимає зляканими війнами безсонний Зімовий. Насторожено блимає, бо Навамати рає, лавас гранітні кайдани, на могутніх розбурханих грудях колпхас красень-зелата «Аврору». Був грім незламної сили. Озвалася Росія луною од нього: «Воля! Земля! Мир!»

Так ступила свій перший крок революція, так народилася Країна Рад.

А сьогодні, через півстоліття, учні Олександрійського технічного училища відтворили той буряний подвиг зусиллям рук молодих і мозку. На великому стенді Новою рухється змонтований макет крейсера «Аврора». Як справжній! Ось він розвертає жерла гармат, і... залп по Зімовому!

Все це кіровоградці зможуть побачити наступного тижня в технічному училищі № 9, де відкриється виставка технічної творчості учнів профтехучилниці Кіровоградщини.

Тут будуть експонуватися також вишивки, костюми, моделі машин і багато інших цікавих речей, виготовлених робітничою зміною.

ПОДАРУНКИ В ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

В день народження піонерії школярі Кіровоградської восьмирічної школи № 29 відзначили ще одне свято: у Всесоюзному огляді «Сяте, ленінські зірки!» їх дружина імені Олександра Матросова виборола одне з перших місць.

НОВИНИ

ред шкіл Кіровограда і була нагороджена Почесною грамотою обкому комсомолу.

А для третьокласників не було ще урочистішого дня. Сьогодні старші товариші поз'явили і їм червоні галстуки. «Новонароджених» вітали старий більшовик А. Щербя, робітниця авіарного цеху № 5 заводу «Червона зірка» Л. Кузьменко.

Піонери поклали квіти до підніжжя пам'ятника Павлику Морозову в парку його імені. Того ж дня Грамоти обкому комсомолу одержали також дружини шкіл № 3, 8, 11, 14, 21, 25, 26, 31, 34 і школи-інтернату № 1.

ЗА ЛІТНІМ РОЗКЛАДОМ

Вчора у півоті Кіровоградського аеропорту було свято: відкриття літньої навігації. Кожному пасажиру авіатори вручили пам'ятні значки, а ті взаємно — букети квітів. Та найкращим подарунком для всіх любителів синіх трас будуть нові рейси, які вперше відкрито в той день. Комфортабельними «АН-24» і всюдисущими «АН-2» тепер можна летіти в Херків, двічі на день — у Миколаїв, кожного дня — в Сімферополь. Збільшилося число пасажирських рейсів на Москву. Олександрійці матимуть прямий зв'язок з Києвом: до Кременчуцького моря Кіровоградці кожного ранку можуть літати на пляж чи на риболовлю, а ввечері — повернутися літаком назад.

ИХЕ ЗІТХАННЯ і шепіт:
— Дівчатонько, вам не хочеться плакати?
— Це б чого?
— А од краси...
— Смішна ти, Светко.

В дівочі обличчя хлопнула хвиля свіжої прохолоди, задухмяненої ароматами достигаючого колосся і ще якогось дивовижного зілля.

Мовчить Світлана Нечуйвітер. Мовчать її ровесниці. Стоять і не можуть памилуватися фарбами степу. Аж хтось із хлопців:

— Досить вам, русалки. Нумо сапками помажемо. Бо як соще припече, тоді й жайворонка не почувте од втоми... Опівдні знову з гурту хлопці:

Випускник іде в життя

гію Тимофіївну Громічук та Олександра Васильовича Гіталова.

Кожен, слухаючи свого вчителя, вже трохи знає, що то віддавати любов і снагу рідній землі. Бо вже самотужки вирощували 300-пудові врожаї зернових, 400-центнерні врожаї цукристіх. І люба стало учням од того, що перед ними пролягає стежина, якою йшли їх батьки, якою йдуть герої праці.

Як надвечір'я знову хлопнуло в степ прохолодою, Світлана Нечуйвітер випросталася, стишено промовила:

— Ні, од краси цієї байдуже не мож-

на відійти. Я, наприклад, не залишу її ніколи.

■ АД СТЕПОМ вечір. І гомін. Аж ненароком в гуркіт моторів машини вліпся дужий юнацький голос:

Впали роси на покосі,
Засвітилися навколо...

Заслухався комбайнер. І шофер повернувся лицем до пісн.

Хлібороби Богданівки знали: то співає хтось із школярів табору «Дружба», які працювали нині в полі разом з колгоспниками, хтось із їх дітей...

Був знову гомін. Та раптом:

Вставай до роботи, загин трудовий,
З книгою й працею міцно дружи!
У нас у бригаді девіз бойовий:

«Змолоду честь трудову бережи!»

— Це їх пісня, чуєте, їх, — промовив старий хлібороб. І замріяно дивиться на шлях, де простують школярі.

Так, то була їхня пісня, пісня навчально-виробничої бригади Богданівської се-

(Закінчення на 2-й стор.).

ЧИМ ПАХНЕ ХЛІВ?

— Ну як, спини затерпли, дівчата?
— Де гарно, там і солодко. Наші мамі роками отак. А ми тільки пробуємо цієї каші.

Дементій Григорович Черниш, вчитель виробничого навчання, дивиться на дівчат і міркує: «А такі не завадять їм хоч трішечки зігнувшись отак над землею, як їх батьки, матері. На механізацію перейдуть — більше старання буде...»

Обідали... Дементій Григорович розповідав про сівозміну на 54 гектарах, що закріплені за учнівською навчально-виробничою бригадою.

— Ось запровадили ми десятипільку, а з Одеського науково-дослідного інституту генетики та обласної дослідної станції нові завдання пропонують. Візьмемось?

— Чого ж не взятися?

Знову мовчання. А Світлана:
— Такі правда, що в полі хліб смачніше пахне, аніж на столі.

Черниш хвалить дівчину за добре слово і починає розповідати про Пела-

На фото: начальник першої в світі дрейфуючої наукової станції І. Д. Папанін, радист Е. Т. Кренкель, гідробіолог П. П. Ширшов, астроном Є. К. Федоров. (1938 рік). Матеріал про героїчний подвиг папанінців читайте на 3-й сторінці.

Су-пец-речка... Я за неї!

Час невпинно струментить уперед. І на його шляху щодня, щогодини відбувається безліч цікавих і видатних подій. Та на ньому також постійно точиться боротьба між двома ідеологіями — комуністичною і буржуазною. І, на мою думку, завдання пропагандиста полягає не тільки в тому, щоб дати знання (інформації молоді люди одержують і так достатньо), а щоб допомогти слухачам розібратися у вирі подій, ще більше зрозуміти велич наших днів і наших звершень.

І ось, йдучи з підсумкового заняття — диспуту про людину комуністичного суспільства, — зважую, як справився з цим завданням у навчальному році.

Пропагандистом я не вперше. І кожного разу для мене радість, коли в очах слухачів помічаю блискітки захоплення. Або коли виникає суперечка. Саме в суперечці цікавіше дійти до істини.

Найбільш жваво обговорювали теми, де слухачі могли себе найбільше виявити людьми мислячими, де могли ерудовано обгрунтувати свою точку зору. Однією з них була тема «Хто твій ідеал — літературний, у місті, у нас на фабриці?». Цікава і потрібна розмова відбулася. Поряд з ім'ям Олега Кошового, Маресьєва називали Петра Болілова. До недавнього часу він був секретарем комсомольської організації фабрики, а потім його обрали до міськкому комсомолу. Привітний і веселий, вимогливий і чуйний, Болілов користувався повагою і молодих, і літніх робітників.

Трохи дісталось тоді на цьому диспуті комсомольському секретареві Катерині Бульбі.

— Горда вона, інколи пройде і не привітається, — почували голоси.

— Та ні, то вона, видно, просто не помітила, — заперечували інші.

Потім мова йшла про те, наскільки молоді спеціалісти відповідають нашим ідеалам, про моральне обличчя робітника. Щиро і тепло відгукнулися слухачі про

роботу молодих майстрів Лідії Кузнецової, Тамари Радченко, Валі Кравець, Люби Пилипенко. Тема захопила кожного, ніхто не відмовчувався.

Вдало проходили заняття про історію країни, міста, на які запрошували ветеранів праці, старих комуністів. Про історію і славі традиції фабрики повідали нам її ветерани І. І. Джирман, Ф. І. Пожарова, І. П. Бугрій...

Звичайно, не завжди все було і вдало. Коли готував до теми «Прогрес і два світи», дав завдання слухачам законспектувати перший розділ «Маніфесту Комуністичної партії». На наступному занятті було багато відсутніх, а конспект мали двоє чи троє. Це насторожило, щоб слухачі і без нагадування бралися за олівці та зошити. І вже згодом диспут «Не втрачай своєї зір-ти» (про мрію, про мету, про шляхи досягнення цієї мети) пройшов жваво, слухачів було багато.

Як я помітив, найбільшу наснагу дають заняття, що проходять у формі жвавих, творчих дискусій. При цьому кожний слухач сповна виявляє свої знання, швидше розбирається у порушених питаннях. У такій формі було проведено й підсумкове заняття. Виступили Ніна Ляцька, Світлана Беляя... Та хіба всіх перелічиш, як виступили майже всі слухачі.

Г. КОМЛЄВ,
керівник гуртка «Молодь і суспільний прогрес».
м. Олександрія, швейна фабрика.

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)
редньої школи. Слова до неї написала учениця Валентина Овчарова. На музику їх поклав учитель Григорій Семенович Шевченко.

— Славні воли в нас, — це знову з гурту хліборобів. — Допомогли зерно хутко вивезти і пісню гарно мають.

В ЗАЛІ — теплі погляди. І радість. До учнів прийшли в гості ті, хто раніше вчився в їх школі, а тепер має свою самостійну стежину.

Дементій Григорович Черниш дивиться на колишніх своїх вихованців, і хвиля щастя торкнулась його серця. Он Світлана Нечуйвітер. Таки зустрілася зі

своюю мрією, закінчила сільськогосподарську академію і повернулася у Богданівку. Усміхнений Микола Вурсало, колишній ватажок учнівської виробничої бригади, тепер студент Херсонського сільськогосподарського інституту. Поруч нього — Валентин Підгорний, механізатори, шофери Олексій Філоненко, Іван Куженко. А ще... Іх десятки, тих, хто вирішив піти дорогою своїх батьків, хто вибрав професію хлібороба.

Виступають Микола Вурсало, Світлана Нечуйвітер. Радять своїм молодшим друзям теж поповнити хліборобську сім'ю.

Підвісяє найстаріший гість школярів

ЧИМ ПАХНЕ ХЛІБ?

Іван Миколайович Іванов. Згадав, як юнаком будував Харківський тракторний, як був свідком випуску першого трактора, як боронив Москву від гітлерівців. А потім читав свої вірші. То були рядки про любов до рідної землі, до праці. Рядки про людське щастя.

Дементій Григорович окинув поглядом зал. Йому хотілося заглянути в очі кожного учня. Бо він знав, що в тих очах світиться ясні вогниці сподівань бути такими, як Іван Миколайович, як Микола Вурсало.

Мали вже розходитись. Аж ненароком: Змолоду честь трудову бережи,
Пісню день зустрічай...

Мелодія пісні, народжена в школі кілька літ тому, плывла над головами вчителів, школярів, гостей. Співали всі.

Г. ПРОКОПЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».

с. Богданівка,
Знам'янського району.

КОМСОМОЛ РАДИТЬСЯ З НАУКОЮ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

І комсомол, дбаючи про гармонійний розвиток особи, покликаний тепер, як ніколи, приділяти увагу тому, щоб все ширшим ставало коло громадських зв'язків молодого громадянина. Спеціальна секція обговорювала питання всебічного розвитку особи.

Він визначається, поперше, соціальними умовами, а вони в нашому суспільстві сприятливі. По-друге, — характером виховання. І ось саме тут справа багато в чому залежить від того, як поставлено роботу в комсомольській організації. В зв'язку з цим наводився такий приклад.

Комсомольці і соціологи провели якийсь на Полєвському кріолітовому заводі (Свердловська область) облік професійних, культурних, побутових запитів молодих робітників. Було зроблено все можливе для задоволення цих запитів. Молодь відчула піклування про умови праці, про своє дозвілля. І через рік стали помітні істотні зміни в духовному розвитку молоді: в півтора рази більше юнаків і дівчат прийшло до вечірньої школи і технікуму, в п'ять раз скоротилося число порушень громадського порядку, різко впав «процент прогулів».

Багато говорилось на конференції про використання наукових методів у роботі комсомольських організацій. Доцільно було б створити при центральних органах комсомолу, деяких крайкомах і обкомах ВЛКСМ сектори НОП. До наукової організації праці у комсомолі треба залучити соціологів, економістів, педагогів, інших спеціалістів, які б давали обгрунтування конкретних завдань первинних організацій, шля-

хів практичного розв'язання цих завдань, допомагали б у плануванні роботи. Комсомольськості вожакові треба знати, чому, скажемо, дане доручення дається даній особі.

Цікавою була на засіданні однієї з секцій доповідь В. Масленникова (Москва) «Виробничий колектив і його роль в реалізації прав молодих робітників в СРСР». Учений відзначив, що комітет ВЛКСМ, як виразник інтересів молоді, має право і повинен брати активну участь в розподілі фондів підприємства, путівок в будинки відпочинку, місць у дитячій закладі.

Чимало цінних для комсомольських працівників і активістів міркувань висловили філософи, психологи, журналісти, які брали участь в роботі секції «Виховання комуністичного ставлення до праці», «Сільська молодь», «Студентська молодь».

Певним вкладом у літопис Ленінського комсомолу були дослідження істориків з Іркутська,

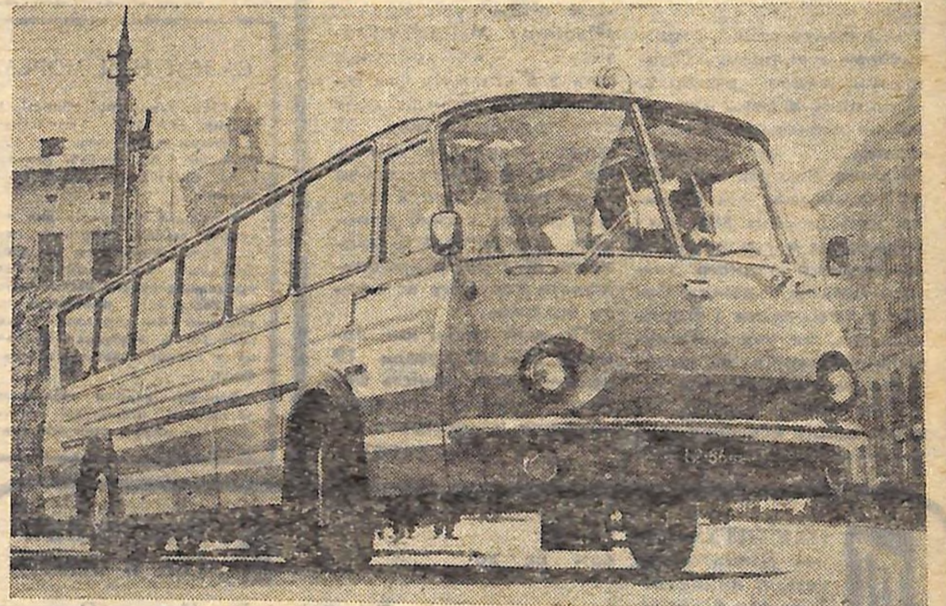
Єрєвана, Харкова, Новосибірська, Кишинева, Фрунзе та інших міст, які виступили з доповідями на секції «Історія ВЛКСМ». Матеріали цієї секції мають особливе значення в зв'язку з тим, що у наступному році минає 50-річчя комсомолу.

Своєрідною трибуною інтернаціональної солідарності стала на конференції секція «Міжнародний молодіжний рух». На заключному пленарному засіданні з доповіддю виступили віцепрезидент Академії наук СРСР академік О. М. Румянцев, заступник міністра вищої і середньої спеціальної освіти М. І. Мохов, дійсний член Академії педагогічних наук СРСР Ф. Ф. Корольов та інші.

Перший секретар ЦК ВЛКСМ С. П. Павлов, підбиваючи підсумки конференції, сказав, що на ній був представлений величезний цінний науковий матеріал, який комсомол візьме на озброєння.

(Кор. ТАРС).

УКРАЇНА МОЯ

Конструктори Львівського автобусного заводу створили нову модель міжкласного туристського автобуса «Україна». Його радіофікований салон вміщує 34 пасажери. Примусова вентиляція забезпечує постійний приплив свіжого повітря. Є в новому автобусі гардероб і буфет, обладнання холу підпильником. Збільшена також місткість відділення для багажу пасажирів.

Потурбувались конструктори і про водія. В нього тепер дуже зручне крісло і, що дуже важливо, в автобусі введений особливий пристрій —

гідропідсилювач керма, який значно знизить зусилля шофера в керуванні машиною.

Автобус «Україна» оснащений чотиритактним карбюраторним двигуном потужністю 180 кінських сил, що дозволить йому розвивати швидкість до 100 кілометрів на годину.

Зараз нова машина пішла з туристами в пробіг по країнах Європи, а потім відправиться у Францію разом з іншими радянськими автомобілями на міжнародний конкурс автобусів.

На знімку: туристський автобус «Україна». Фото Б. КРИШТУЛА. (АПН).

ОСИТНЯЗЬКИЙ

БУНТ

(Закінчення. Початок в газеті за 17 і 19 травня).

Прокоплася бурхлива хвиля селянських виступів і на Елєсвєтградщині, в Олександрійському повіті. Навесні 1861 року селяни Любомирки (нині Добровеличківський район) почали вимагати від місцевого поміщика знизити викупні платежі за землю до 1 карбованця за десятину, відмовились виконувати різні повинності. Керував повстанням Любомирцями селянин Максим Скляренко. Тільки військо змогло придушити цей виступ.

Найбільш поширеною формою боротьби була рішуча відмова селян підписувати викупні умови. У Володимирівці (нині Кіровоградський район), наприклад,

люди зовсім не брали наділи, заявивши, що нарізана їм земля зовсім непридатна. І поставили свої підписи під умовами тільки тоді, коли поміщик відвів наділи у кращому місці. А в селі Камбурлівці, Олександрійського повіту в маєтку дійсного статського радника М. Д. Толстого селяни відмовились від уже запровадженої в них статутної грамоти. Принесли її мировому посереднику і кинули на стіл:

— Такого здріствта терпіти не будемо...

Тут як тут — гусари з нагаями. Про розправу над селянами Камбурлівки читаємо в донесенні штаб-офіцера корпусу жандармів Херсонської губернії начальникові Третього відділення:

«Посередник викликав земську поліцію, яка одначе ж нічого не могла зробити, в тому справини, відставаний капітан-лейтенант Бефані викликав ескадрон з розміщеного поблизу Київського гусарського його величності

ки. Миколи Максиміліановича полку. Після прибуття ескадрону 5 чол. головних злочинців покарано і після того порядок наведений...»

Боротьба залежних від поміщиків колишніх кріпаків мала вплив і на так званих державних селян, які перебували в де-що кращому становищі, але теж ходили в ярмі. (Найбільш організованим був виступ селян села Новгородки. Навесні 1865 року вони відмовились виконувати повинності, почали вимагати заміни всіх сільських старост. Поліція і війська команда виявилися безсилими зламати їх опір. В кінці квітня заворушення перекинулося в сусідні села — Покровське, Аджамку, Варварівку і Малнівку. Царські власті направили сюди полк драгунів. Після придушення почалася жорстока розправа: селян сікли різками, 45 чоловік були віддані до суду. Але й після цього на вимогу властей дати письмове підтвердження «про беззаперечне підкорення начальству» більшість з них відповіла відмовою.

Царизм і поміщики тоді зупинили хвилю селянського гніву. Про це у Володимира Ілліча

сказано: «У Росії в 1861 році народ, який сотні років був у рабстві у поміщиків, неспроможний був піднятися на широку, відкриту, свідому боротьбу за свободу. Селянські повстання того часу лишлись одинокими, роздробленими, стихійними «бунтами»...

Але ні цареві, ні поміщикам, ні буржуазії не вдалося зупинити ходу селянської боротьби, коли людям від землі шлях до свободи вказала створена Леніним партія комуністів. Під її проводом, разом з робочим людом вони, розірвавши кайдани, пішли у нове життя.

Сьогодні Оситняжка, що в Новомиргородському районі, гордиться своїм колективним господарством, своїми трудівниками. Колгосп свій оситняжці назвали ім'ям Ілліча. Бо ця людина вказала шлях до світла і добра синам і внукам тих, хто ще в рік голодної волі повставав проти неправди.

П. БЕЗТАКА,
викладач кафедри історії КПРС Кіровоградського пединституту.

ДУМКИ, ВІДГУКИ, РЕЦЕНЗІЇ

ЧЕРВОНИМ-ЧЕРВОНЕ сонце па- ляхотить над степом. Мов ску- пане у кривавій росі. Котить сонце битими дорогами, перелісками та яругами...

З однією з банд — купкою го- лоторізів отамана Бурнаша (ар- тист Є. Копелян) — і ведуть бо- ротьбу герої нового фільму «Не- вловимі месники»...

книжкою П. Бляхіна, ні з картиною Перестіані. І місце її дії, і образна струк- тура кінотвору — зовсім нові...

Ризикована доля юних месників. На кожному кроці їх підстерігає ворожа куля. Але в них вліто дух борні...

ДРУГА ЗУСТРІЧ З ЯШКОЮ-ЦИГАНОМ

Будьонного (артист Л. Свердлов), він просить налагодити з ними зв'язок, але це виявляється над- звичайно важким завданням...

На екрані перед глядачем — не одне бойова пригода і Оксани, і Валерики, і Даньки... Та вражає не фізична дія героїв фільму...

Фільм оспівує красу революцій- ного подвигу, захоплює гостро- пригодніцьким характером дій... І вже по виході з кінотеатру чути діалог: — Ото здорово! — Ех, немає зараз такої роман- тики...

— Казка! — Ходім до Ріти, вона дістала модерні платівки... Це не те, що дрібшечки Яшки-цигана. О, під джжжик від ушкварив би...

На фото: кадр з фільму. В. ЮР'ЄВ.

ДЕРЕВА садили зранку. Поспішали, аби в ям- ки не заглянуло сонце, не випило жодного ковта- ка вологи. То там, то тут метушилася Галя Горден- ко, придивлялася, чи рів- ні рядки. Роса струшувалася з вологих гілок і аж закипала на гарячих рука- х. Потім до тракторис- тів: — Ви ж не забудьте, ввечері репетиція. При- ходьте. А сама з доярками по- бігла стежкою на ферму...

КУДИ БІЖИШ, СТЕЖИНО ?

ферми — навпростець ближче і мальовничіше. А дівчата дивились їй услід, і їм було приєм- но, що не помилились, обравши секретарем та- ку запальну.

Коли я прийшов в ар- тіль «Більшовик», щоб ознайомитися з станом комсомольських справ, Галина не наважилася залишити обійстя, щоб показати документи.

Дівчата, з якими я зу- стрівся за селом, зупи- нились, трохи сумовито подивились вдалечінь, а потім до мене: — Гляньте, оце була колись її, Галина сте- жечка...

В. СОКУРЕНКО, працівник райгазе- ти «Будівник ко- мунізму». Маловісківський район.

ФІАЛКА. Мал. В. ОСТАПЕНКА.

ФОРСУВАВ ДУНАЙ СТАРШИНА

...Йшов 1944-й. Жорстокі бої гочились при форсуванні Дунаю. — За будь-яку ціну треба перебрати- ся на правий берег. Хто піде? — запи- тав командир. Через деякий час старшина шостої ро- ти 214 гвардійського полку М. Ю. Єре- щенко разом з двадцятьма доброволь- цями перебрався на протилежний берег.

жовриту траншею гранатами. І тут Єрещенко спіймав три німецькі гранати, поки ті не розірвалися, і кинув їх у во- рога. Атака німців припинилась. Та не на- довго. Зав'язалася рукопашна. Вісім контратак відбили радянські воїни на чолі з сміливим старшиною. Того ж року Миколі Юхимовичу Єре- щенку була вручена Золота Зірка Героя. Затамувавши подію, слухають учні Кіровоградської середньої школи № 27 розповідь сміливого розвідника. А коли закінчив колишній воїн цікаву розповідь, йому було урочисто пов'язано червоною галстук, подаровано букет живих квітів. А. САРЖЕВСЬКИЙ, учень м. Кіровоград.

МЕЛЕЕКРАН. НЕДІЛЯ, 21 травня. Перша програма. 10.00 — «Будівник» (М), 10.30 — Англійська мова для малеч. Урок 22. (К), 11.00 — Для воїнів Радянської Армії і Флоту. «Нагородні Батьківщини». (М), 11.30 — «По музеях і виставочних залах». (М), 12.00 — Для школярів. «Роби з нами, роби, як ми, роби краще нас». (НДР), 13.00 — Для школярів. «Операція «Сіріус-2». (Ленінград), 13.30 — «Лукомор'я». Літера- турна програма (М), 14.20 — «Це цікаво всім». (Таллін), 15.00 — Всесоюзний фестиваль самодіяльного мистецтва, (Свердловськ), 15.30 — «Му- зичний кіоск». (М), 15.55 — «Дружба». Спільний радянсько-чехословацький журнал (М), 17.20 — Для дітей. «31- рочка». Телюжурнал. (К), 17.45 — Концерт з Польщі. 18.20 — «ТЕК-67». (К), 19.00 — Пер- шість Європи з класичної бо- ротьби. (Мінськ), 20.00 — Теленовіни. (М), 20.30 — «Зу- стріч з композитором К. Мя- ковим». (К), 21.10 — «Весна на Зарічній вулиці». Художній фільм. (К), 23.20 — Міжнарод- ний конкурс танців. (Угорщи- на). ПОНЕДІЛОК, 22 травня. Перша програма. 18.10 — «По- див». Телевізійний альманах. (М), 18.50 — Міжнародний огляд. 19.30 — Урочистий кон- церт, присвячений дружбі на- родів СРСР і ЧССР. (Львів), 21.00 — Виступ письменника Ігоя Шведова. (Кіровоград), 21.15 — Телереклама. (Кіро- воград), 21.20 — Телефільм «Мандат» та «Ленін в Швейца- рії». (Кіровоград). ВІТРОК, 23 травня. Пер- ша програма. 18.30 — Теле- вісті. (К), 19.00 — Урочисте відкриття днів болгарської культури в СРСР. В перерві — телевізійні новини. (М), 21.30 — «Росія» приймає гостей». Рапортаж. (М), 21.50 — «За спортівну честь Кіровоградщи- ни». (Кіровоград), 22.05 — Художній фільм «Дні льотні». (Кіровоград).

ВИДКО звикаємо ми до всього незвичайного. Заловнюючи командировочне посвідчення, друкарка запитує: — Куди? — На Північний полюс. На обличчі моєї співбесідниці ні тіні подиву: на полюс — так на полюс. Нічого незвичного в цьому немає, полюс тепер доступний у будь-яку пору року. І все це цілком звично. Газетні повідомлення про зміну одного складу дрейфуючих дослідни- ків іншим чи навіть про відкриття нової наукової станції сприймаються як звичайні новини нашої повсякденності. А якихось три десятиліття тому навіть видатні знавці Арктики вважали, що висадка на полюс надзвичайно важка, що ж до плано- мірного вивчення навкопозлоного простору, то про це говорити взагалі передчасно. Та пророки, як це траплялося не раз, виявились присором- леними. 22 травня 1937 року «Правда» вийшла з аншлагом на всю першу половину: «21 травня, о 4 годині 52 хвилині літак «СРСР Н-170», пілотований Героєм Рад- янського Союзу М. В. Во- доп'яновим, вилетів з остро- ва Рудольфа, взяв курс на полюс. Об 11 годині 36 хви- лині тов. Водоп'янов здій- снив блискучу посадку на лід в районі полюса... На полюсі висаджена група в скла- ді тт. І. Д. Папаніна, Е. Т. Кренделя, Є. К. Федоро- ва, П. П. Ширшова, що та- кож прилетіли на літаку «СРСР Н-170». На Північному полюсі майорить пра- пор Союзу Радянських Соціалістичних Республік. Це повідомлення здивувало весь світ і зігнало з газетних полос всі інші новини. Радіо всього світу передавало кож- ну новину з полюса. За Водоп'яновим у районі полюса опустились важкі машини Молокова, Алексєєва, Мазурука. Зразу цілий повітряний десант! За кілька днів до старту експедиції газета «Известия» звернулася до найвідоміших поляр- них дослідників Скандинавії з питанням: яким чи- ном можна дістатися до заполярної точки планети? Рисер-Ларсен, разом з Амундсеном і Нобіле, який пролітав над полюсом, заявив: «Не можна розраховувати на те, що на Північному полюсі знайдуться достатньо великі крижини для посади аеропланів з припаштованими ліжками. Йому втрапила професор Ганс Альман: «З допомогою літаків це можна, очевидно, домогтися будь-яких більш-менш цінних наукових результатів». А Пе- тер Фрейжен твердив, що полюса можна дістати- ся на льодовому човні чи... на собаках. І всупереч всім цим авторитетним твердженням, на полюсі раптом сідають чотири важких радянських літаки, що доставили близько сотні тонн наукового обладнання і більше 40 учасників експе- діції на чолі з академіком О. Ю. Шмід-

том, метою яких було обладнати табір папанінців. Було чому здивуватися. Та радянські люди висадились на по- люсі не тільки для того, щоб поміррати- ся силами з різними арктичними стихія- ми, вистояти в боротьбі з ними і пере- могти їх, а для того, щоб провести ши- року наукову дослідження, виконати ве- лику програму робіт з гідрології, ме- теорології, акустики, біології і астроно- мії. Якби навіть природа не перешкод- жала, а допомагала відважним дослід- никам, то і в цьому випадку їх працю слід би визнати героїчною, оскільки во- на була чудовим проривом в незвідане, в одержані дані мали характер справж- них відкриттів. Папанінці повністю виконали весь ве- личезний об'єм наукових досліджень. За 274 дні папанінська крижина про- йшла в напрямку до Гренландії понад 2500 кілометрів. Кожна доба і кожний кілометр безприкладного дрейфу буз

ЕТАЛОН СТИЙКОСТІ

шляхом відкриттів і мужності. І ті, хто пройшов цей шлях, не дарма були удо- стоєні звань Героїв Радянського Союзу. За три десятиріччя, що минули з того часу, в навкопозлоному районі пра- цювало два десятки комплексних висо- коширотних експедицій, півтора десятки дрейфуючих станцій «Північний полюс». Закономірно, що рік від року програма досліджень все розширювалася і по- цей день розширюється, удосконалю- ються наукове оснащення полярників, ме- тоди їх роботи на плавучих крижинах океану. Нагромаджений науковий мате- ріал дозволяє розшифрувати багато та- ємниць цього району планети. А небез- пека залишається. І стійкість, винахідли- вість, витримка — весь «папанінський комплекс» так необхідний полярникам і сьогодні. Тридцять років минуло з дня висадки папанінської четвірки на полюсі. Нині ця подія відзначається як одна з величних віх в історії підкорення людиною при- роди, як один з блискучих подвигів, здійснених радянськими людьми на бла- го людства. В. НИКОЛАЄВ.

Новий інститут соціології

Львів. Як проводить вільний час молодь? Яке місце в житті юнаків і дівчат займають питання здобуття кваліфікації і вдосконалення її, навчання, спорт, культурні розваги? Вивчення проблем духовного і фізичного розвитку молодих робітників і робітниць львівських підприємств розпочали співробітники одного з секторів інституту соціологічних досліджень.

Такий інститут на громадських засадах створено при Львівському міському КП України. Працювати в ньому виявили бажання найвизначніші учені вузів і науково-дослідних закладів Львова, представники партійних, комсомольських і радянських організацій. Учений секретар інституту — кандидат економічних наук Л. О. Олесевич повідомив, що в планах цього громадського наукового закладу — науковий аналіз практики внутріпартійної і ідеологічної роботи та пропаганда її кращого досвіду. В центрі уваги співробітників інституту будуть питання комуністичного виховання трудящих, і зокрема молоді, вивчення і розв'язання економічних та соціально-політичних проблем, які впливають з рішень XXIII з'їзду КПРС. Усією діяльністю інституту керує члена рада, очолювана першим секретарем міськомком КП України Г. Я. Бандровським. Колектив інституту має намір широко пропагувати свої наукові дослідження. З цією метою на громадських засадах створено видавничий центр.

Спорт

У ШКОЛІ—СВЯТО

Багатолюдно було того дня на нашому сільському стадіоні. Рівно о 12 годині на лінійці вишукувалися спортсмени місцевої школи. Керівник змагань А. Олійник доповідає директору школи, що команди класів готові до проведення свята фізкультури. Кращим спортсменом Михайлу Прохоренку і Федору Уманцю надається право на підняття прапора. Звучить мелодія урочистого маршу. Спортивне свято відкрито.

Учасники розходяться по місцях проведення змагань. На біговій доріжці — група хлопців. Дистанція — 800 м. Помах прапорця і — легкоатлети біжать назустріч

річ фінішу. Першим долає відстань Анатолій Башмаченков...

А тепер перейдемо в східну частину стадіону. Тут міряються силами з стрибків у довжину. На доріжку виходить учень 10 класу Михайло Прохоренко. Чим же він порадує нас на цей раз? Розгін... Поштовх... Кращий результат школи!

Змагання тривають. На волейбольному майданчику змагаються волейболісти-десятикласники. Перемогу з рахунком 3:0 здобули учні 10-го «б».

На закінчення свята помірялися силами футболісти.

В. КРУГЛЯК.

с. Глинськ, Кременівецького району.

Лісовими стежками

У Чутянському лісництві обласна рада товариства «Авангард» уперше провела естафету з орієнтуванням на місцевості в заданому напрямку. Кожна з команд повинна була по карті подолати три п'ятикілометрові дистанції.

Серед чоловіків перемогу здобули спортсмени Олександрійського електромеханічного заводу, а серед жінок — спортивного клубу «Зірка». Колектив «Зірки» здобув і загальнокомандне перше місце.

СЬОГОДНІ НА СТАДІОНАХ І СПОРТИВНИХ МАЙДАЧКАХ

ЛЕГКА АТЛЕТИКА. Стадіон «Зірка». 10 год. Відкриття другого етапу спартакіади заводу «Червоні зірки». Стадіон ШВЛП. 10 год. Першість обирає «Спартак» серед збірних команд обкомів профспілок. Фінал спартакіади працівників за'язку.

ВОЛЕЙБОЛ. Стадіон «Зірка». 16 год. 30 хв. Першість Кіровограда серед колективів товариства «Авангард».

ПЛАВАННЯ. Водна станція «Спартак». 12 год. Фінал спартакіади працівників за'язку.

ВЕЛОСПОРТ. Криворізьке КП. 11 год. Фінал спартакіади працівників за'язку. ФУТБОЛ. Головинськ, Вільшанка, Новоархангельськ, Аджвака, Бобриниця, Компанівець, Устинівка, Петрове, Онуфріївка. Початок розіграшу кубка області з футболу.

ЦЕ ОДИН з найдосвідченіших колективів зони, ветеран другої ліги класу «А». Взагалі, футболісти команди цього міста завжди були відомими в країні. У довоєнний час з успіхом виступало у першості країни горьківське «Динамо». Після Великої Вітчизняної війни на всесоюзному футбольному арену вийшло горьківське «Торпедо», яке довгий час посідало місце одного з лідерів класу «Б», і навіть двічі, у 1951 і 1954 роках виступало у вищій лізі.

Починаючи з 1956 року, у класі «Б» виступають уже дві команди Горького — «Торпедо» і «Ракета». Обидві вони посідають місце у середній турнірній таблиці.

1963 рік — рік створення другої ліги класу «А», в якій федерація футболу СРСР вирішила надати місце команді Горького. З'явилась нова команда «Волга», до складу якої увійшли найкращі гравці «Ракети», «Торпедо» і колективів класу «Б» Горьківської області. Дебют «Волги» пройшов вдало — друге місце і путівка до вищої ліги. 1964 рік — «Волга» у вищій лізі посідає 14 місце і вимушена залишити її. Проте у ряді зустрічей команда показала себе з найкращого боку, а В. Михайлова (нині гравець московського «Торпедо») було включено у склад збірної СРСР.

У 1965 році волжани знову в другій лізі і посідають 11 місце у турнірі за 1—16 місце. 1966 рік був дуже невдалим для колективу — 17, передостаннє місце у зоні.

У чемпіонаті 1967 року після дев'яти турів «Волга» на 14 місці. У складі команди вдало поєднуються досвід ветеранів із запалом здібної молоді. Основний склад «Волги»: воротар — М. Карасьов, захисники — О. Лунін, В. Калугін, В. Селивановський, В. Журав

СУПЕРНИКИ „ЗІРКИ“ „ВОЛГА“, ГОРЬКИЙ

льов, півзахисники — Б. Ігнатьєв, В. Беляков, В. Філякін і Б. Батанов (обидва з «Торпедо», Москва), нападаючі О. Масляев, А. Щербачев (обидва гравці збірної юнацької СРСР), М. Сенюрін, А. Фомін (обом по 19 років), М. Таничев, Ю. Голов, Старший тренер — С. Гурвіц, який до того був другим тренером команди.

Результати зустрічей «Волги» із «Зіркою» у 1966 році — 0:0 і 2:0 на користь волжан. Цього року в першому колі наші земляки зустрічаються з «Волгою» на її полі. Матч відбудеться післязавтра.

Ю. ДОВГАЛЕНКО.

ГОРТАЮЧІ АЛЬБОМИ...

ПОДОРОЖІ, екскурсії... У них просто закохані піонери Гайворонської школи № 2. І, мабуть, тому, що старша піонервожата Галина Мельник сама ще з шкільних років полюбила їх.

Відтоді минуло багато часу. Вже за плечима школа, педагогічне училище, більше десятка років піонерської роботи. Але пригадується все. Особливо, коли береш в руки альбому, куди занесено всі події, враження.

...Альбом перший. Поїздка в місто, зв'язані з іменами Шевченка, Гайдара. Другий альбом розповідає про героїчну оборону Севастополя. А юні туристи подарували для шкільного музею бойової слави привезений із Севастополя макет панорами міста-героя та пам'ятника загиблим кораблям.

Багато захоплюючих подорожей провела піонервожата із своїми юними мандрівниками. А про те, як живуть юні друзі з братніх республік та зарубіжних країн, гайворонські піонери довідуються з листів. У школі створено клуб інтернаціональної дружби. На його адресу вже п'ять років надходять листи із Болгарії. Інтернаціональна дружба між учнями давно вийшла за межі одного загону.

ШКІЛЬНІ КОМІСАРИ

До ювілею Радянської влади в школі створюється музей бойової слави. Піонери разом з вожаком виготовили для цього книгу «Ніхто не забутий, ніщо не забуто». Її сторінки розповідають про одиосельчан, що загинули смертю хоробрих у боях за Батьківщину.

На одній із сторінок вміщена фотографія П. Г. Данилова. Читавши, що він загинув при форсуванні Південного Бугу біля села Солгутового. Нещодавно учні розшукали рідних воїнів, які проживають в Архангельській області. Вони переслали їм документи синові, що зберігались у жителя села П. М. Тимановського.

Піонери дружини імені Зої Космодем'янської є учасниками рейду юних слідопитів «Червоної стіги». Вони вже виконали три накази штабу рейду, за що нагороджені Грамотою газети «Зірка».

Юні слідопити провели ряд цікавих зустрічей з учасниками Жовтневої революції та Великої Вітчизняної війни П. О. Савковим, М. Г. Гончаруком, першими організаторами колгоспного руху на селі В. Г. Дзиговським, Ю. Е. Савковим та іншими. Зараз учні готуються до відзначення 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. До цієї дати вони обладнають кімнату-музей вождя. Уже зроблено перші експонати — макет куреня на станції Розлив і макети меблів його робочого кабінета у Смільному. Васильківський майоліковий завод на прохання учнів виготовив і надіслав барельєф Леніна.

З. БУРДА.

м. Гайворон.

РЕДАКЦІЯ ОДЕРЖАЛА ВІДПОВІДЬ

Молодь села Свердликового скаржилася на погану роботу клубу. На прохання редакції цим питанням займався Новоархангельський райком комсомолу. Секретар райкому В. Кондратьєв повідомив редакцію, що лист обговорено на комсомольських зборах. За рекомендацією комсомольців завідувач клубом призначено секретаря комсомольської організації Василя Бебка. Робота в клубі поліпшилась. Працюють гуртки художньої самодіяльності — хорівий, драматичний, художнього читання.

В ЕЦІРНІЯ перекличка.

Полк зазмер. — Черноморець! — Герой Радянського Союзу Володимир Данилович Черноморець загинув смертю хоробрих, — чітко відповідає правофланговий. Однополчани знали його лише як розвідника. Червоні слідопити відновили в пам'яті людській і інші сторінки життя.

— Нестримним, гарячим був, — згадує про Володю його колишній однокласник Микола Стародуб. — Вмів постояти і за себе, і за когось. А черпав він насагу для цього, мені здається, у творах Миколи Островського «Як гартувалась сталь» та «Народжені бурей». Часто нам читала їх вечорами його старша сестра Оля.

М АВ СТАТИ СЛЮСАРЕМ. Та довелося разом із друзями по навчанню копати траншеї для оборони — спочатку зразу ж за Дніп-

ром, потім на Донеччині. А коли фашистська орда почала пнудити до Волги, зайшов у райвійськкомат і попросив в армію.

— Молодий ще, підросли, — відповіли суворо.

— Та я ж родився не в двадцять четвертому. Випадково записали. З двадцять першого я. Так і пишуть...

І вблагав.

ПЕРЕД РАНКОМ бій вшух.

— Як море перед бурєю.

— Ох і стьогав, гадина, — сказав командир взводу розвідників лейтенант Ф. Г. Гаврилов і почав розпитувати прийшлих на КП: «А де ж Грицько, Онисим? Останні як?»

— Міною обох... А в Черноморці, здається, щось із рукою, — відповів білобрисий сержант, ковтувши гірку слину.

— В мене ще нічого, — заперечив Володя. — Товариша ось понівечило...

Із окопів протилежного косогора вихопилась орва п'ятих гітлерівців. Володя ткнув свій автомат Іванові в праву руку.

— Одною зможеш?

Той мовчки взяв і нервово почав цілитись.

— Почекай, хай підбіжать ближче. — Бачиш, психічну почали.

До почервоіння ствола сік Ванін /автомат, влучно стьобала Володина гвинтівка.

Особисто командир полку гвардії підполковник Г. М. Бзаров за цей бій перед строем вручив Черноморцю медаль «За відвагу»

Надія тільки на швидкі ноги...

У болотистій гущавині, коли сили вже покидали, на розвідників напала група гітлерівців. Знову нерівний бій і... останній. Білці сусіднього гвардійського полку, які цим зарослим путівцем пробирались на вихідні позиції, побачили десятки трупів у зелених мундирах, а неподалік — обезкровлені тіла наших розвідників. Загинули всі.

Ім'я Героя Радянського Союзу Володимира Даниловича Черноморця було навічно занесено у книгу особового складу полку.

А. КЛИМЕНКО,

журналіст.

Новоукраїнський район.

Т. в. о. редактора Ю. МОТОРНИЙ.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Телефони: редактора — 45-00, відповідального секретаря — 45-35, відділів — 45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» —

орган Кіровоградського

обкомів ЛКСМУ.